

Непосредствено свързано с това би било полезно да се проанализират и своеобразните проекции и присъствия на проблематиката, свързана с митологичната интерпретация на времето – митологично, архаично, персонално, биографично, психично, биологично и др. Също да се разкрият превъплъщенията и характерът на „обноските“ между трите измерения на времето – миналото, настоящето и бъдещето, зададени или интерпретирани чрез митологичните интенции и инвенции както в историческото, така и в актуалното битие и душевност, в етнокултурния портрет на ромите у нас. Какво означава преди и сега, после (в ретроспективен, актуален и перспективен аспект), някога и по-нататък и др. – това са все неща, които при аутопсията или дисекцията на отминалата или още вивифицираната митологична наративност в ромската екзистенция биха могли да допринесат за по-задълбоченото и цялостно познание на циганската битност, уникалност, душевност и култура.

Разбира се, пространствените измерения на човешката душевност и битност, потънали и извиращи във всекидневието и екстремалната реактивност на ромите, са ни особено необходими (от теоретическо и практическо гледище) в нашата съвременност. Дори нещо повече. Естеството и спецификацията на определени хоризонтално-вертикални пространствени (а и времеви) проекции, валидни за митологичното мислене и съответстващото му поведение (с тяхната хоризонтална акцентираност на принадлежащата им събитийност, с неформалността и амбивалентността в легитимността на техните послания, с йерархизацията и структурираността на дължимите и съществуващите ромски изяви), в пределите на отделни цигански групи придобиват интересни и значими очертания, нюанси и в съвременната ромска екзистенция. Тъкмо поради това в следващата глава ще се постарая да анализирам някои проблеми, които са свързани с пространствеността в нейните спецификации в пределите на ромската душевност, бит и култура, защото митологичните инвенции подсъзнателно, неосъзнато или много рядко по съзнателен път се прокарават в пространствената ориентация и реализация на днешните роми. Те се проявяват по своеобразен начин в осмислянето и оценяването, в преживяването и практическата „техноло-